

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mráky, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyně: **STROJSERVIS Praha, s.r.o.**, Náchodská 30, Praha 9, zastoupena advokátem Mgr. Pavlem Douchou, Ovocný trh 8, Praha 1, proti žalované: **Státní energetická inspekce, ústřední inspektorát**, Gorazdova 1969/24, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 11. 2024, čj. SEI-1631/2020-113, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 20. 8. 2025, čj. 59 A 2/2025-83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Státní energetická inspekce, územní inspektorát pro Liberecký kraj (dále jen „SEI“), rozhodnutím ze dne 27. 7. 2021 uznala žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, kterého se dopustila za rok 2018, tedy 5. 2. 2018, 5. 3. 2018, 4. 4. 2018, 2. 5. 2018, 4. 6. 2018, 6. 7. 2018, 2. 8. 2018, 4. 9. 2018, 5. 10. 2018, 1. 11. 2018, 5. 12. 2018 a 2. 1. 2019. Žalobkyně se tohoto přestupku dopustila tím, že nedodržela věcné podmínky stanovené cenovým rozhodnutím ERÚ č. 3/2017 platným pro příslušný kalendářní rok podle § 5 odst. 5 uvedeného zákona a neoprávněně uplatnila výkupní cenu pro podporovaný druh energie v kategorii výroba elektřiny využitím slunečního záření pro výrobu s instalovaným výkonem nad 30 kW a uvedenou do provozu od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009, ačkoliv část této fotovoltaické elektrárny (FVE) v rozsahu 0,20905 MWp nebyla uvedena do provozu, neboť na tuto část FVE nebyla udělena licence na výrobu elektřiny, a nevzniklo tak oprávnění k výkonu licencované činnosti vyrábět elektřinu při uplatnění podpory formou výkupních cen. Žalobkyně tedy získala

nepriměřený majetkový prospěch ve výši 3 812 594,51 Kč. Žalobkyni proto SEI rozhodnutím ze dne 27. 7. 2021 uložila povinnost nahradit České republice - Ministerstvu průmyslu a obchodu škodu ve výši 3 812 594,51 Kč. Tímto rozhodnutím SEI uložila žalobkyni rovněž pokutu ve stejné výši.

[2] Proti rozhodnutí SEI podala žalobkyně odvolání, o kterém žalovaná dne 20. 6. 2022 rozhodla tak, že změnila rozhodnutí SEI. Žalovaná nově stanovila nepřiměřený majetkový prospěch ve výši 3 756 527,40 Kč a uložila žalobkyni pokutu ve výši 3 756 500 Kč.

[3] Proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2022 podala žalobkyně žalobu, o které rozhodl krajský soud rozsudkem ze dne 25. 1. 2023, čj. 59 A 75/2022-70, tak, že rozhodnutí žalované zrušil. Krajský soud dospěl k závěru, že posouzení protiprávního jednání jako pokračování v přestupku je rozhodné pro případný zánik odpovědnosti žalobkyně. K tomu, aby se jednalo o pokračující přestupek ve smyslu § 7 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, musí být všechny podmínky specifikované v uvedeném ustanovení splněny kumulativně. Jednotlivé dílčí útoky musí být vedeny jednotným záměrem. Pokud správní orgány dospěly k závěru, že žalobkyně neměla v úmyslu porušovat zákon, nevěděla, že tak činí, ač to s ohledem na svou odbornost vědět měla, nebyla naplněna podmínka jednání vedeného jednotným záměrem. Jednání žalobkyně nebylo možné kvalifikovat jako pokračování v přestupku, její odpovědnost za přestupky spáchané ve dnech 5. 2., 5. 3., 4. 4. a 2. 5. 2018 uplynutím tříleté promlčecí doby zanikla před zahájením správního řízení dne 25. 5. 2021. Další žalobní námitky, které se týkaly přechodu odpovědnosti na právního nástupce, naplnění skutkové podstaty přestupku, formální a materiální stránky přestupku, výše nepřiměřeného majetkového prospěchu a porušení trestněprávních zásad neshledal krajský soud důvodnými. Kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu ze dne 25. 1. 2023 (v níž žalovaná zpochybnila jen důvod, který vedl ke zrušení jejího rozhodnutí) zamítl NSS rozsudkem ze dne 26. 4. 2024, čj. 5 As 28/2023-35.

[4] Následně dne 6. 11. 2024 vydala žalovaná rozhodnutí, kterým změnila rozhodnutí SEI v souladu se závazným právním názorem krajského soudu. Uznala žalobkyni vinnou ze spáchání celkem 8 přestupků podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách. Nepřiměřený majetkový prospěch tedy žalovaná stanovila pouze za přestupky spáchané ve dnech 4. 6., 6. 7., 2. 8., 4. 9., 5. 10., 1. 11., 5. 12. 2018 a 2. 1. 2019. Pokutu uložila podle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách ve výši 1 000 000 Kč při užití § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky za nejzávažnější přestupek. Výši pokuty odůvodnila množstvím přestupků a výši nepřiměřeného majetkového prospěchu.

[5] Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu, kterou krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

2. Shrnutí kasační stížnosti a vyjádření žalované

[6] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Podle jejího názoru měla žalovaná zaslat oznámení o zahájení řízení (rozšiřující dosavadní oznámení) s popisem přestupků, o kterých má být v řízení rozhodováno. Oznámení o pokračování v řízení, které zaslala žalovaná, obsahuje toliko vyrozumění, že ve věci bude pokračováno ve společném řízení o přestupcích podle závazného právního názoru NSS,

pokračování

resp. rozsudku krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí o odvolání ze dne 20. 6. 2022. Z daného oznámení nebylo zřejmé, jaké přestupky jsou předmětem řízení. Předmětem původního řízení byl jeden pokračující přestupek. Podle závazného právního názoru NSS a krajského soudu se ovšem nejedná o pokračující přestupek. Přestupky spáchané v období června až prosince roku 2018 tak mají předmět původního řízení *de facto* nahradit. Žalovaná tedy neměla rozšířit řízení o nové přestupky z důvodu, že z původního vymezení přestupku nezůstalo ničeho (předmětem již není jeden pokračující přestupek), a měla zahájit řízení nové. Podle krajského soudu mělo být stěžovatelce zřejmé, co je předmětem řízení. To stěžovatelka nezpochybňuje. Domáhá se však toho, aby správní orgány postupovaly v souladu s procesními normami. Pokud by žalovaná postupovala v souladu s procesními normami, nemohla by rozhodnout o vině stěžovatelky, neboť odpovědnost stěžovatelky zanikla (řízení o spáchání přestupků by bylo zahájeno po více než třech letech od jejich spáchání). Krajský soud tuto námitku nevypořádal (viz bod 41 napadeného rozsudku).

[7] Odpovědnost za spáchání přestupků v období roku 2018 podle stěžovatelky přešla na jejího právního nástupce - společnost FAVOLA CZ s. r. o., na kterou přešla veškerá práva a povinnosti spojené s FVE, a to na základě projektu přeměny schváleného zúčastněnými společnostmi dne 16. 7. 2020. Odpovědnost za spáchání přestupku tedy přešla (rozšířila se) na společnost FAVOLA CZ. Vzhledem k tomu, že na tuto společnost přešla veškerá práva a povinnosti spojené s výrobou FVE, ve které pokračuje, měla být sankce uložena právě společnosti FAVOLA CZ, a to v souladu s pravidly trestní odpovědnosti právnických osob, jež se analogicky dají použít. Krajský soud se proto v tomto ohledu nevypořádal s námitkami stěžovatelky a dospěl k nesprávným právním závěrům.

[8] Podle žalované instalovaný výkon výroby udělený licencí na výrobu elektřiny je určen jako součin počtu instalovaných fotovoltaických panelů a jejich štitkového výkonu. Podle stěžovatelky toto pravidlo nevyplývá – a zejména v době uvedení výroby do provozu nevyplývalo – z žádných zákonných ani podzákonných norem. Toto pravidlo plyne pouze z výkladů správních orgánů. Výklad však nemůže založit odpovědnost za spáchání přestupku. Stěžovatelka si je vědoma ustálené judikatury správních soudů v těchto věcech. V posuzovaném případě ale žalovaná řádně neověřila, že k překročení instalovaného výkonu vůbec došlo – tedy zda byly veškeré v areálu umístěné fotovoltaické panely zapojeny a probíhala na nich výroba. Krajský soud tuto námitku pominul. Považoval za podstatné pouze závěry vyplývající z protokolu o kontrole.

[9] Stěžovatelka namítla, že jednání, kterého se dopustila, nenaplnuje formální ani materiální stránku přestupku. Jednání není v zákoně označeno jako přestupek. Žalovaná spáchání přestupku dovodila extenzivním výkladem. Krajský soud pouze uvedl, že v dané věci neexistují okolnosti, které by společenskou škodlivost protiprávního jednání vyloučily. To však nebylo předmětem žalobní námítky.

[10] Stěžovatelka dále namítla nesprávné stanovení nepřiměřeného majetkového prospěchu, který měla získat. Popsala, jak nepřiměřený majetkový prospěch žalovaná vypočítala. Podle stěžovatelky však žalovaná nepřihlédla k omezení výkonu FVE v důsledku omezení výkonu na střídačích. Stěžovatelka rovněž namítla, že žalovaná zahrnula hodinovou cenu elektřiny do nepřiměřeného majetkového prospěchu. Krajský soud se

s argumenty stěžovatelky nevypořádal a pouze odkázal na ustálenou judikaturu. Stěžovatelka má za to, že nepřiměřený majetkový prospěch by měl být poměrně zkrácen, neboť zanikla odpovědnost promlčením ve vztahu k přestupku spáchanému v měsíci květnu. Správní orgán zahájil správní řízení až dne 25. 5. 2021, odpovědnost za přestupky spáchané v období předcházejícím tomuto dni o více než 3 roky tak zanikla. Stěžovatelka však byla uznána vinnou ze spáchání přestupku spočívajícího ve výkazu vyrobené elektřiny v měsíci červnu, v němž vykazovala elektřinu v průběhu 1. - 31. 5. 2018.

[11] Krajský soud se podle stěžovatelky nevypořádal s námitkou, že žalovaná dovodila spáchání přestupku pouze na základě extenzivního výkladu. Nevyjádřil se rovněž k námitce, že byla porušena zásada *in dubio pro reo*, jde-li jak o posouzení, zda vůbec byla naplněna skutková podstata přestupku, tak i o stanovení výše nepřiměřeného majetkového prospěchu.

[12] Podle stěžovatelky byla rovněž nesprávně stanovena výše pokuty. Stěžovatelka se domnívá, že nejsou splněny podmínky pro uložení nejprísnějšího trestu – nejvyšší možné pokuty, kterou zákon umožňuje uložit, a že tento postup žalovaná ve svém rozhodnutí ani řádně nezduvodnila. Krajský soud se k nepřiměřené výši pokuty nevyjádřil a nevzal v úvahu ani polehčující okolnosti případu. Podle stěžovatelky nelze odhlédnout ani od toho, že v posuzované věci nebyla správně vyčíslena škoda. Nepřiměřený majetkový prospěch totiž neduvodně zahrnuje i hodinovou cenu elektřiny. O uložení sankce tak bylo rozhodnuto bez zjištění škodlivého následku. Krajský soud odůvodňuje přiměřenost sankce tím (viz bod 86 napadeného rozsudku), že v jiných případech žalovaná postupovala protiprávně, v důsledku čehož byla jiným obviněným z typově stejného přestupku (avšak nesprávně kvalifikovaného jako přestupku pokračujícího) uložena vyšší sankce. Takové odůvodnění je podle stěžovatelky nepřijatelné. Krajský soud rovněž uvedl, že stanovení nepřiměřeného majetkového prospěchu není pro stěžovatelku nijak zásadní, neboť podle současné judikatury NSS nelze § 51 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění od 1. 1. 2022, který již neobsahuje podmínku spáchání přestupku podle tohoto zákona, aplikovat retroaktivně. Podle názoru stěžovatelky tyto závěry z žádného závazného právního předpisu nevyplývají.

[13] Stěžovatelka navrhl, aby NSS zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] **Žalovaná** považuje kasační stížnost za neduvodnou. Své rozhodnutí považuje za správné. Argumenty stěžovatelky se podle žalované nemění a byly vypořádány již ve správním řízení i krajským soudem. Žalovaná odkázala zejména na správní spis a odůvodnění napadeného rozsudku. Dále se stručně vyjádřila k jednotlivým námitkám. Zejména uvedla, že se s nimi neztotožňuje, již je vypořádala ve svém rozhodnutí a odkázala na pasáže napadeného rozsudku, které se těmito námitkami zabývají. Některé námitky dokonce vypořádal NSS v rušícím rozsudku. Žalovaná navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

3. Právní hodnocení

[15] Kasační stížnost není duvodná.

pokračování

[16] NSS podotýká, že všechny námitky již detailně vypořádal krajský soud, a proto se k nim NSS vyjádří pouze stručně a v podrobnostech odkazuje na napadený rozsudek.

3.1 Oznámení o zahájení řízení

[17] Podle § 78 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je řízení zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení podezřelému z přestupku nebo ústním vyhlášením takového oznámení.

[18] Podle § 78 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky oznámení o zahájení řízení o přestupku obsahuje popis skutku, o kterém má být v řízení rozhodováno, a jeho předběžnou právní kvalifikaci.

[19] Vymezení skutku má význam především pro dodržení zásady *ne bis in idem*. Požadavek na popis (identifikaci) skutku, ve kterém je spatřován přestupek, který je osobě obviněné kladen za vinu, je zcela zásadní zejména pro to, aby tento skutek nemohl být zaměněn s jiným, a nemohlo tak dojít k opětovnému postihu dané osoby za totéž jednání (srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 8. 2019, čj. 10 Afs 145/2019-57, či ze dne 4. 4. 2025, čj. 7 As 125/2024-30).

[20] Oznámení o zahájení řízení o přestupku v dané věci ze dne 25. 5. 2021 navazovalo na výsledky provedené kontroly. Bylo jím zahájeno řízení pro přestupek podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, kterého se měla stěžovatelka dopustit popsáním nedodržením věcných podmínek stanovených cenovým rozhodnutím, neboť jako výrobce elektřiny za rok 2018 ve dnech 5. 2. 2018, 5. 3. 2018, 4. 4. 2018, 2. 5. 2018, 4. 6. 2018, 6. 7. 2018, 2. 8. 2018, 4. 9. 2018, 5. 10. 2018, 1. 11. 2018, 5. 12. 2018 a 2. 1. 2019 neoprávněně uplatnila a vyúčtovala výkupní cenu na elektřinu vyrobenou v části výroby elektřiny, na niž nebyla udělena licence, a pro uvedenou část tak nevzniklo oprávnění k výkonu licencované činnosti výroby elektřiny s uplatněním podpory formou výkupních cen, čímž měla získat neoprávněný majetkový prospěch. Poté o této věci rozhodly správní orgány, následně však bylo rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2022 zrušeno krajským soudem (v podrobnostech viz bod [3]). Žalovaná oznámením o pokračování v řízení ze dne 17. 5. 2024 stěžovatelce sdělila, že bude pokračovat ve společném řízení o přestupcích podle závazného právního názoru krajského soudu a NSS.

[21] NSS uvádí, že žalovaná nemusela znovu zahajovat řízení o přestupcích. Z oznámení o zahájení řízení ze dne 25. 5. 2021 ve spojení s oznámením o pokračování v řízení podle závazného právního názoru krajského soudu a NSS je zřejmé, co je předmětem přestupkového řízení a jak je předběžně kvalifikováno protiprávní jednání stěžovatelky. Popis skutku se nezměnil ani přes zrušení původního rozhodnutí žalované soudem. To je stěžejní z hlediska náležitostí oznámení o zahájení řízení o přestupku podle § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky. Není proto podstatné, zda se jedná o samostatné přestupky, nebo o jeden pokračující přestupek. Odpovědnost stěžovatelky za přestupky tedy nezanikla. Proto ohledně prekluze nemohl krajský soud dospět k jiným závěrům. Jeho posouzení v bodě 41 napadeného rozsudku je tedy správné.

3.2 Odpovědnost za spáchání přestupků

[22] Krajský soud se zánikem odpovědnosti stěžovatelky zabýval v bodech 42 až 47 napadeného rozsudku.

[23] Na základě projektu přeměny z roku 2020 došlo k přeměně stěžovatelky, konkrétně k rozdělení ve formě odštěpení sloučením s existující společností FAVOLA CZ, na kterou podle projektu přeměny přešlo část jmění související s provozem FVE, zejména FVE samotná a pohledávky a závazky s ní spojené. Stěžovatelka však nezanikla.

[24] Podle § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že odpovědnost právnické osoby za přestupek přechází na jejího právního nástupce. Podle § 33 odst. 2 téhož zákona má-li právnická osoba více právních nástupců, odpovídá za přestupek každý z nich, jako by přestupek spáchal sám. Podle § 29 písm. c) citovaného zákona odpovědnost za přestupek zaniká zánikem právnické osoby, nemá-li právního nástupce.

[25] Krajský soud se s touto otázkou přesvědčivě vypořádal, když ve shodě se žalovanou zdůraznil, že se v daném případě nejedná o univerzální nástupnictví, se kterým je obvykle spojen zánik odpovědnosti za přestupek. Krajský soud v této souvislosti přílehavě poukázal též na znění důvodové zprávy k citovanému ustanovení, podle níž *„do režimu tohoto ustanovení spadá i rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových právnických osob, kdy zůstane zachována i původní právnická osoba. U původní právnické osoby se pak sice o žádný přechod odpovědnosti za přestupek nejedná, neboť tato právnická osoba i nadále existuje, a je proto i nadále za spáchaný přestupek odpovědná, avšak na právnické osoby nově vzniklé, které se od ní odštěpily, odpovědnost za přestupek přechází.“* V podrobnostech viz odůvodnění krajského soudu. V nynější věci je třeba zdůraznit, že stěžovatelka nezanikla a dále existovala jako původní právnická osoba. V takovém případě je odpovědnost stěžovatelky za spáchání přestupku zachována.

3.3 Naplnění skutkové podstaty přestupku

[26] Stěžovatelka namítala nesprávné posouzení celkového výkonu FVE a nenaplnění formální a materiální stránky přestupku.

[27] Krajský soud se těmito otázkami zabýval v bodech 48 až 61, 74 a 75 a žalovaná na stranách 11 a 12, 13 a 14 a dále na stranách 17 a 18 svého rozhodnutí.

[28] Podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že nedodrží věcné podmínky, pravidla nebo postupy pro stanovení úředních cen, jejich změn a způsobu jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 5 tohoto zákona.

[29] Podle § 5 odst. 5 věty druhé zákona o cenách pro uplatnění jednotlivých forem regulace cen mohou cenové orgány stanovit další věcné podmínky, včetně pravidel a postupů pro stanovení těchto cen, jejich změn a v případě nájmu nemovitostí nebo jejich částí a služeb spojených s jejich užíváním i způsob jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování.

pokračování

[30] Podle § 9 odst. 1 věty první energetického zákona držitel licence je povinen neprodleně oznámit Energetickému regulačnímu úřadu změny podmínek pro udělení licence podle § 5 a všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence podle § 7, předložit o nich doklady a požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence.

[31] Podle § 9 odst. 5 energetického zákona v případě rozšíření počtu provozoven, změny technických parametrů stávajících provozoven nebo změny rozsahu vymezeného území je držitel licence oprávněn zahájit výkon licencované činnosti v těchto provozovnách nebo na vymezeném území dnem právní moci rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence.

[32] Podle § 30a odst. 1 věty druhé energetického zákona se za celkový instalovaný elektrický výkon výroby elektřiny považuje součet hodnot instalovaných výkonů výrobních jednotek v místě připojení do elektrizační soustavy.

[33] Podle citovaného ustanovení je s licencí na výrobu elektřiny spjat pojem celkový instalovaný výkon, tedy součet výkonu jednotlivých fotovoltaických panelů. To je totiž jednoznačně danou, neměnnou a zjiitelnou veličinou na rozdíl od skutečného činného výkonu FVE. NSS k tomu v rozsudku ze dne 7. 9. 2017, čj. 4 As 137/2017-41, uvedl: „Ostatně to odpovídá technickému chápání tohoto pojmu: „instalovaný výkon“ je definován jako „součet jmenovitých výkonů jednotek v daném objektu na svorkách, započítávají se i jednotky v případné porušce a jednotky určené pro krytí vlastní spotřeby“ (Zbyněk Ibler a kol.: *Technický průvodce energetika*, Praha 2002, str. 487).“ Na citovaný rozsudek navázal NSS např. v rozsudku ze dne 23. 3. 2021, čj. 3 As 39/2019-42.

[34] S uvedeným závěrem v předchozím odstavci souvisí i námitka, že při místním šetření nebylo ověřeno, že byly zapojeny veškeré fotovoltaické panely a stringy. To však i s ohledem na posuzování celkového instalovaného výkonu není rozhodné. Podstatné bylo pouze to, že při fyzické kontrole FVE bylo zjištěno, že po nabytí právní moci licence byl zvýšen instalovaný výkon elektrárny, neboť byly instalovány další fotovoltaické panely. To vyplývá právě z protokolu o kontrole (v podrobnostech bod 57 rozsudku krajského soudu).

[35] Vzhledem k tomu, že NSS zastává opačný názor při výkladu celkového instalovaného výkonu, byla rovněž naplněna formální stránka přestupku. NSS se dále vyjádří k materiální stránce přestupku.

[36] Podle závěrů správních orgánů stěžovatelka uplatňovala jednotkovou výkupní cenu na vyčíslené množství elektřiny příslušející výrobnám uvedeným do provozu od 1. 1 do 31. 12. 2009, ačkoli část výroby elektřiny v uvedeném rozsahu nebyla uvedena do provozu ve smyslu bodu 1.9. cenového rozhodnutí č. 8/2008 a na tuto část stěžovatelce nevzniklo oprávnění k výkonu licencované činnosti vyrábět elektřinu při uplatnění podpory formou výkupních cen. Stěžovatelka tedy porušila zákonem chráněný zájem, neboť byla povinna uplatňovat na elektřinu vyrobenou ze slunečního záření podporu v podobě stanovené jednotkové výkupní ceny v souladu se zákonnými podmínkami. Na tomto závěru nemůže nic změnit to, že stěžovatelka vyráběla ekologicky čistou energii. K tomuto výkladu srov. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky a rozsudky NSS ze dne 17. 2. 2005, čj. 7 As 18/2004-48, ze dne 26. 10. 2005, čj. 6 As 65/2004-59, č. 775/2006 Sb. NSS, či ze dne

14. 12. 2009, čj. 5 As 104/2008-45, č. 2011/2010 Sb. NSS. Ke shodným závěrům dospěl krajský soud v bodech 59-61 napadeného rozsudku. Není tedy pravda, že by krajský soud k této námitce pouze uvedl, že žádné výjimečné okolnosti, které by společenskou škodlivost protiprávního jednání vyloučily, nenastaly.

[37] Stěžovatelka dále namítala, že správní orgány dovodily spáchání přestupku pouze na základě nepřipustně extenzivního výkladu § 16 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 5 odst. 5 zákona o cenách, neboť veškeré znaky skutkové podstaty nebyly uvedeny v zákoně. Tím byly porušeny podle názoru stěžovatelky rovněž trestněprávní zásady. Touto otázkou se výslovně zabýval krajský soud v bodech 74 a 75 napadeného rozsudku a v podrobnostech na závěry krajského soudu NSS odkazuje.

[38] NSS tak jen ve stručnosti konstatuje, že skutková podstata deliktu podle § 16 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 5 odst. 5 zákona o cenách je dostatečně určitá, a přitom umožňuje bližší specifikaci detailních pravidel utváření cen až v podzákoněm právním předpisu. Obdobný postih založený na obecné skutkové podstatě definované v zákoně, specifikované ovšem až v podzákoněm předpise, není v oblasti porušení cenových předpisů nic výjimečného (v podrobnostech viz rozsudky NSS ze dne 10. 1. 2019, čj. 10 As 62/2018-135, bod 15, ze dne 25. 7. 2019, čj. 1 As 127/2018-99, body 48 až 63, 68 a 69, ze dne 5. 11. 2019, čj. 10 As 121/2018-82, body 17 až 23, či nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 5. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 24/99).

[39] NSS k naplnění skutkové podstaty přestupku uzavírá, že pochybnosti ohledně výkladu protiprávního jednání nenastaly, jak se domnívá stěžovatelka. Proto nebylo potřeba zvažovat použití zásady *in dubio pro reo*.

3.4 Výše nepřiměřeného majetkového prospěchu

[40] Výši nepřiměřeného majetkového prospěchu se zabýval krajský soud podrobně v bodech 62-73 napadeného rozsudku. NSS na závěry krajského soudu odkazuje a stručně dodává následující.

[41] Instalace střídačů nemá na výpočet nepřiměřeného majetkového prospěchu vliv. Podstatný je pouze celkový instalovaný výkon FVE, jak již NSS výše v odůvodnění uvedl. Pro danou věc je tedy stěžejní, že na výrobě elektřiny se podílely i panely nainstalované nad rámec licence. K tomu NSS opět odkazuje na rozsudek NSS sp. zn. 4 As 137/2017 a dále např. na rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2024, čj. 5 As 89/2023-33, bod 22.

[42] K odečtu hodinové ceny se vyjádřil krajský soud v bodě 70 napadeného rozsudku a žalovaná na straně 23 svého rozhodnutí. Podpora je ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie představována právě výkupními cenami, od kterých tento zákon ani cenové předpisy odečet hodinové ceny nestanoví. Tuto podporu stěžovatelka neoprávněně čerpala. NSS dodává, že krajský soud neodkázal pouze na ustálenou judikaturu. Nejdříve vysvětlil svůj závěr a na jeho podporu odkázal na judikaturu správních soudů.

pokračování

[43] Nedůvodná je rovněž námitka, že by výše nepřiměřeného majetkového prospěchu měla být poměrně zkrácena v důsledku promlčení přestupku za měsíc květen, za který podala stěžovatelka výkaz až v červnu 2018. Je třeba zdůraznit, že stěžovatelka se dopustila přestupku tím, že nedodržela věcné podmínky podpory ve formě výkupních cen. Tohoto přestupku se dopustila právě dne 4. 6. 2018 podáním výkazu za měsíc květen.

[44] Pochybnosti při výkladu výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nenastaly, jak se domnívá stěžovatelka. Proto ani v tomto případě nebylo nutné zvážit uplatnění zásady *in dubio pro reo*.

3.5 Výše pokuty

[45] Podle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách lze za přestupek uložit pokutu ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše takto zjištěného nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 3 písm. a) nebo odstavce 2 písm. b).

[46] Podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

[47] Žalovaná uložila trest za přestupek nejvýše trestný. Při stanovení výše pokuty přihlédla také k tomu, že pokutu ukládá za celkem 8 přestupků. Stěžovatelka získala nepřiměřený majetkový prospěch ve výši 2 730 782,83 Kč. Je tedy zřejmé, proč žalovaná uložila nejvyšší možnou pokutu. Krajský soud se k nepřiměřenosti pokuty vyjádřil v bodě 83 napadeného rozsudku a popsal, proč nelze vzít v úvahu polehčující okolnosti, na které stěžovatelka poukazovala. Krajský soud také poukázal na přílehlavou judikaturu NSS a uvedl, že již rovněž NSS vysvětlil, proč výše nepřiměřeného majetkového prospěchu byla vyčíslena správně (v této souvislosti krajský soud ve shodě se žalovanou odkázal též na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 3. 2017, sp. zn. 32 Cdo 1051/2015, podle kterého provozovateli FVE nevznikne nárok na cenovým rozhodnutím stanovené výkupní ceny, jestliže prováděl dodávky elektrické energie protiprávně). Škodlivý následek přestupků stěžovatelky NSS také již definoval. Stěžovatelka uplatňovala na elektřinu vyrobenou ze slunečního záření podporu v podobě stanovené jednotkové výkupní ceny v rozporu se zákonnými podmínkami, čímž porušila zákonem chráněný zájem. V bodě 86 napadeného rozsudku krajský soud uvedl, že za daný typ přestupku se výše pokuty odvozovala od výše nepřiměřeného majetkového prospěchu. Stěžovatelce tedy byla výše pokuty stanovena za celkem 8 přestupků a s ohledem na získaný nepřiměřený majetkový prospěch za celé kontrolované období (např. rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2024, čj. 5 As 89/2023-37). V podrobnostech lze opět odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku.

[48] Není pravda, že by krajský soud uvedl, že stanovení nepřiměřeného majetkového prospěchu není pro stěžovatelku nijak zásadní, neboť § 51 zákona o podporovaných zdrojích energie v současném znění nelze aplikovat retroaktivně. Krajský soud v bodě 87 dospěl k závěru, že ani argument související s § 51 zákona o podporovaných zdrojích energie

nezaloží důvod pro moderaci pokuty. Odůvodnil to tím, že zmíněné ustanovení ve znění od 1. 1. 2022 nelze aplikovat retroaktivně, a k tomu odkázal na příslušnou judikaturu. Konkrétně se jednalo o rozsudek ze dne 26. 9. 2024, čj. 10 As 158/2024-45, v němž NSS detailně popsal (pravou) retroaktivitu a své závěry aplikoval na úpravu § 51 zákona o podporovaných zdrojích energie ve znění od 1. 1. 2022. Pokud stěžovatelka namítla, že z žádného závazného právního předpisu nevyplývá, že § 51 zákona o podporovaných zdrojích energie ve znění od 1. 1. 2022 nelze aplikovat retroaktivně, je třeba uvést, že nepřipustnost pravé retroaktivity je mimo obecný princip právního státu obsažený v čl. 1 odst. 1 Ústavy výslovně stanovena v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod.

4. Závěr a náklady řízení

[49] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[50] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalované nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec její běžné činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 9. ledna 2026

Ondřej Mrákota v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Alena Filipová